

endnu komme enkelte til; den ærede Indenrigsminister vil vistnok kunne tale med derom, thi det skulde undre mig, om der ikke var indkommet forskellige Andragender om flere Anlæg. Hvad disse ny Baner angaar, ønsker jeg at udtale den Forventning, at man vil fastholde de Grundsætninger, der oprindeligt fremkom i det Lovforslag, der blev forelagt af den ærede Indenrigsminister for et Par Aar siden, om de almindelige Regler for private Baneanlæg, men hvor de enkelte Baner ikke vare nævnte. Der var i dette Forslag nævnt et Par Grundsætninger, som ikke ere medtagne, og som selvfølgelig ikke behøve at medtages, fordi selve Banerne nævnes. En af disse Grundsætninger var, at det paatænkte Anlæg ikke maa gribe ind i de bestaaende Forhold, og Folketinget tilføiede: paa en Maade, der blev til Forfordeling for en eller anden Del af Egnen. Folketinget tilføiede endvidere, at de interesserede By- og Amtsraad skulde høres, og naar et af dem udtalte sig mod Anlægget, skulde Ministeren ikke kunne give Koncession. — Jeg kan være enig med det ærede Medlem for 3dje Kreds (Kump), der i Gaar udtalte, at over for Købstæderne maa man stille sig saaledes, at man maa sørge for, at man ikke kommer til at fordele den ene Købstad til Fordel for den anden — det var ikke de Ord, han brugte, men det var Meningen —; man maa passe paa, at man ikke kommer til at gøre Uret mod een Købstad til Fordel for en anden. Jeg erkender, at Landet ikke skal vente efter en Bane, fordi en eller anden Købstad hitter paa slet ikke at ville have Bane, hvad vi jo virkelig have haft Eksempel paa. Naar en Købstad stiller sig saaledes, erkender jeg, at det kan være fuldt berettiget, at den Egn siger til den Købstad, der vil hjælpe til at faa Jærnbanestrangen tilfredsstillet: hjælp os; men hvor den paagældende Købstad endogsaa vil give Penge over Egne for at faa et Jærnbaneanlæg til sit Opland, skal man ikke tilstede den det, naar det sker for at gøre Indgreb i en andens Opland. Det bør være et almindeligt Synspunkt. Uden at komme nærmere ind derpaa, kan jeg ikke srikende alle de 27 Baner fra i Fjor for, at de, efter min Mening ikke ihldejtjorde den Regel, som Ministeren og Folketinget saaledes have opstillet. Jeg nævnte allerede i Fjor en By, som er haardt medtagen, haardere end nogen anden By, fordi den for at værges sit Opland har maattet give et aldeles urimeligt Tilskud til en Jærnbane; jeg siger til Vejle-Gibebanen, idet Vejle, for at faa de 4 Mil Jærnbane, har maattet bøde 1,100,000

kr. Man kan sige, at den paagældende By kunde have ladet det være; men den fandt, at for at holde Livet i den stærke Konkurrence var den nødt dertil. Over for den samme By er der blandt de 27 Baner en ny Erobringsplan fra Rolding, der vil lægge Baner ind i dens ubetingede Opland i en lang Strækning, og det nægtet Vejle har erklæret sig villig til at give Tilskud til det fornødne Anlæg gennem Vejledalen til Randbøl. Smidleriid haaber jeg nok — navnlig efter de Grundsætninger, den ærede 3dje Landstingsmand for 3dje Kreds (Kump) har udtalt, at der vil kunne blive Enighed i saadanne Spørgsmaal, saaledes at man ikke foruretter den ene By til Fordel for den anden. — Med disse Bemærkninger skal jeg derfor anbefale Forslaget haabende, at der vil komme noget ud deraf, idet jeg dog bemærker, at med Hensyn til Vaaneparagraffen slutter jeg mig til, hvad der i Gaar blev udtalt af min ærede Sidemand (S. Bederfen). Jeg skal ikke benægte, at der efter Omstændighederne mulig er Trang til Vaan, men jeg er forvisset om, at man næppe vil komme dertil, før vi faa en regelmæssig Finanslov.

Breinholdt: Mindst havde jeg tænkt paa at tage Ordet i denne Sag, men det ærede Medlem, der nu satte sig, berørte i sit Foredrag et Punkt, som for mig har ikke ringe Interesse — et Punkt, som jeg allerede i Fjor i Jærnbaneudvalget arbejdede for, og som jeg derfor ikke kan afholde mig fra at gribe Lejligheden til at sige et Par Ord om. Det er et Punkt i § 3, som han omtalte, idet han ønskede at henlede Opmærksomheden paa en Forandring i Statens Tilskud, saaledes at dette ikke kommer til at lyde paa Halvdelen af Udgifterne, indbefattet Ekspropriationsudgifter m. m., men paa Halvdelen af Anlægsomkostningerne fraregnet Ekspropriationen. Hans Hensigt var dermed at komme de daarligt stillede Egne i Landet i Møde. Denne Hensigt deler jeg ganske med ham, men jeg tror, at han gif en lang Omvej, og at han heller ikke fuldstændig vil ramme det Formaal, som jeg forudsætter, han ønskede at naa. Jeg tror, det meget simple og effektive kunde naas ved, at man satte en bestemt Sum ind i § 3 som Statstilskud. Derved vil man nemlig forhindre, at rige Egne faa et meget større Tilskud end andre Egne; man vil mulig i dem bygge meget dyrere og bruge Lutsus, fordi man gør Regning paa at faa Halvdelen af Statskassen. Man kunde tænke sig Muligheden af, at der blev bygget private Baner, hvor Staten kom til at yde indtil 200,000 kr. pr. Mil, me-